

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 29/2021
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Грубановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 167/20 од 24.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2021. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Бојана Грубановића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 167/20 од 24.11.2020. године, тако што Врховни касациони суд, на основу одредбе члана 422. тачка 2) Законика о кривичном поступку, према окривљеном АА, за кривично дело за које је оптужен и правноснажно оглашени кривим,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да је дана 30.10.2013. године око 01:30 часова у ..., у ресторану „ББ“, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и хтео његово извршење, применом насиља према својој бившој супрузи – ошт. ВВ са којом има заједничко дете – малолетну кћерку ГГ, те дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање оштећене ВВ, на тај начин што је након краћег вербалног сукоба са својом бившом супругом ВВ, исту два пута ошамарио, услед којих шамара је оштећена задобила повреде у виду црвенила у пределу десног ува и десне јагодичне кости, а затим је оштећеној упутио и речи „Убићу те и бацити бомбу на кућу“, те „Имаш још 25 дана живота, заразићу те сидом“, услед којих речи и поступака окр. АА се ошт. ВВ осећала угроженом за своју сигурност и безбедност и који поступци су код ње изазвали страх и узнемиреност, при чему је окр. АА био свестан да је његово дело забрањено,

- чиме би извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године остављена је на снази пресуда Основног суда у Шиду К 196/16 од 14.02.2017. године, која је постала правноснажна дана 29.03.2017. године пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 65/17 од 29.03.2017. године, а којом је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 167/20 од 24.11.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и пресуда Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Бојан Грубановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је доношењем побијаних пресуда на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, из разлога јер су побијане пресуде донете у правној ствари која је већ правноснажно пресуђена, обзиром да је поводом истог животног догађаја пресудом Прекршајног суда у Сремској Митровици, Одељење у Шиду Пр 4293/13 окривљени оглашен одговорним и изречена му је новчана казна.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљени АА, коме се судило у одсуству, пресудом Основног суда у Шиду К 196/16 од 14.02.2017. године оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, због ког дела је осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци. Основни суд у Шиду је дана 10.02.2020. године донео решење КВ 16/20 којим је уважен захтев браниоца окривљеног за понављање кривичног поступка против окривљеног, те је дозвољено понављање кривичног поступка против окривљеног АА због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ. Прекршајни суд у Сремској Митровици, Одељење у Шиду је дописом од 08.06.2020. године обавестило да је

провером у прекршајној евиденцији Прекршајног суда у Сремској Митровици, Одељења у Шиду, утврђено да је по захтеву за покретање прекршајног поступка ПС Шид 1-244-00349/13 од 31.10.2013. године против окривљеног АА вођен прекршајни поступак због прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру у прекршајном предмету Пр 4293/13, да је поступак окончан доношењем пресуде којом је окривљени оглашен одговорним и изречена му је новчана казна у износу од 14.000,00 динара, те да је предметна пресуда постала правноснажна дана 18.03.2014. године, а извршна дана 17.04.2014. године, али да примерак осуђујуће пресуде није могуће доставити јер је предмет излучен из архива.

Према чињеничном опису захтева за покретање прекршајног поступка ПУ Сремска Митровица, ПС Шид 1-244-00349/13 од 31.10.2013. године, прекршај је учињен на тај начин што је дана 30.10.2013. године, око 01,30 часова у ..., у угоститељском објекту „ББ“ који се налази у ..., дошло до нарушавања јавног реда и мира од стране пријављеног АА, вршењем прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, вршењем насиља над другим, тако што је ушао у угоститељски објекат „ББ“ у ..., унутра затекао своју бившу супругу ВВ, након краће расправе задао јој је два удараца отвореном шаком у пределу лица, након чега је напустио објекат. Оштећена се одмах након задобијеног удараца јавила, ради указивања лекарске помоћи, где је прегледана од стране дежурног лекара, којом приликом су јој констатоване повреде у виду црвенила десног образа и десне јагодичне кости.

Побијаном пресудом Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године остављена је на снази пресуда Основног суда у Шиду К 196/16 од 14.02.2017. године, која је постала правноснажна дана 29.03.2017. године пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 65/17 од 29.03.2017. године, а којом је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, због ког дела је осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци, а како је то ближе означено у изреци пресуде. Наведена пресуда је постала правноснажна дана 24.11.2020. године, када је потврђена пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 167/20 од 24.11.2020. године.

Из чињеничног описа радњи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, због којег је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим, произилази да чињенични опис предметног кривичног дела одговара чињеничном опису прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, описаном у захтеву за покретање прекршајног поступка ПУ Сремска Митровица, ПС Шид 1-244-00349/13 од 31.10.2013. године, обзиром да се догађај описан у захтеву и догађај описан у правноснажној пресуди догодио истог дана - 30.10.2013. године, у исто време у 01:30 часова, у истом месту - у угоститељском објекту „ББ“ у ..., при чему се догађај односи на суштински исте радње окривљеног АА (два удараца отвореном шаком у пределу лица оштећене) према истој оштећеној – бившој супрузи ВВ која је услед задобијених шамара задобила повреде у виду црвенила, а које радње су описане и у изреци правноснажне пресуде и у захтеву за покретање прекршајног поступка ПУ Сремска Митровица, ПС Шид од 31.10.2013. године.

Према томе, не може се прихватити закључак другостепеног суда да се у конкретном случају критичан догађај може сагледати као две засебне целине и два различита чињенична стања, и то једно у прекршајном, а друго у кривичном поступку,

имајући у виду да последица – угрожавање спокојства, телесног интегритета и душевног стања оштећене није стављена на терет окривљеном у прекршајном поступку.

Наиме, радње предузете од стране окривљеног представљају један повезан след догађаја, који су се одиграли један за другим, без временске паузе између њих, па се тако и цео описани догађај мора посматрати као једна целина, а наведена последица у конкретном случају није од утицаја и суштински не мења истоветан чињенични опис догађаја у оба поступка, обзиром да није битан елемент прекршаја. Чињеница да постоји разлика у идентитету заштитног објекта, обзиром да се наведеним прекршајем штити јавни ред и мир, а предметним кривичним делом брак и породица, по оцени Врховног касационог суда у конкретном случају догађај у целини не чини суштински другачијим, обзиром да чињенице у оба поступка вођена према окривљеном, а које произилазе из истог животног догађаја, чине просторно, временско и садржајно нераскидиво јединство, а због чега је садржајно и циљно јединство радњи окривљеног у овом конкретном случају оцењено као исто дело.

Дакле, чињенице које су обухваћене захтевом за покретање прекршајног поступка и за које је окривљени оглашен кривим у прекршајном поступку, у суштини су битно исте, у односу на чињенице које су обухваћене изреком правноснажне пресуде у кривичном поступку у којем је окривљени АА оглашени кривим, а након што је правноснажно оглашен одговорним и осуђен на новчану казну.

Стога, како се чињенични опис прекршаја односи на истог окривљеног, на исти животни догађај који се десио у исто време, на истом месту, у односу на исту оштећену и са битно истоветним радњама окривљеног, то је, по оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, а на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Поред тога, правна сигурност у казненом праву гарантована је и Уставом Републике Србије који у члану 34. став 4. прописује да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, нити судска одлука може бити измењена на штету окривљеног у поступку по ванредном правном леку, а којим забранама подлеже и вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Такође, и одредба члана 4. став 1. Протокола број 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописује да се никоме не може поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Имајући у виду цитиране законске и конвенцијске одредбе, те чињеницу да радње окривљеног АА описане у захтеву за покретање прекршајног поступка, који је окончан доношењем пресуде којом је окривљени оглашен одговорним за прекршај из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру и осуђен на новчану казну и радње због које је каснијим побијаним пресудама оглашен кривим, представљају чињенично један исти догађај, то је Врховни касациони суд нашао да се у конкретном случају очигледно ради о правноснажно пресуђеној ствари, те да су нижестепени судови били дужни да према окривљеном одбију оптужбу за предметно кривично дело. Како првостепени и другостепени суд, супротно забрани гоњења и кажњавања за исто дело, то нису учинили, то је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 4. став 1. ЗКП.

Стога је Врховни касациони суд, отклонио наведену повреду, преиначењем правноснажних пресуда Основног суда у Шиду К 73/20 од 12.06.2020. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 167/20 од 24.11.2020. године, тако што је према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 2) ЗКП одбио оптужбу за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је оптужен и правноснажно оглашени кривим, јер се ради о ствари која је већ правноснажно пресуђена, те се сходно оваквој одлуци није упуштао у разматрање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости такође указује.

Имајући у виду да је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 422. тачка 2) ЗКП према окривљеном АА одбио оптужбу да је учинио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, то је на основу члана 265. став 1. ЗКП одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић